

Posudek vedoucí diplomové práce
FF UK, ÚGS, odd. skandinavistiky

Olga DŽUPOVÁ:

Srovnání motivace vzniku nejčastějších českých a švédských příjmení

Olga Džupová se celé studium věnovala českému jazyku a literatuře, historii a skandinavistice a vyvrcholením jejího poznávání těchto oborů je právě předkládaná diplomová práce, která je první diplomovou prací na téma skandinávská jména a jejich motivace.

Studentka nejprve popisuje používanou terminologii v češtině a švédštině a dosavadní výzkum v oboru. Dále se věnuje vývoji příjmení od prapočátků do současnosti, kdy sleduje příjmení v různých sociálních vrstvách. Zmiňuje i možnosti změny příjmení, což zejména ve švédském prostředí není nikterak ojedinělý jev.

V praktické části studentka nejprve stanovuje cíle a hypotézy a popisuje zvolenou metodu. Pro analýzu si vybrala pět set nejčastějších českých, resp. švédských příjmení, která pak dělí podle motivace. Výsledky interpretuje samostatně pro česká, resp. švédská příjmení, a pak je porovnává. Analyzovaná příjmení tvoří přílohu 8.1.

Dotazy:

- Jak si autorka vysvětluje relativně časté žádosti Švédů o změnu příjmení? Čím je dán vstřícný postoj úřadů ke změnám příjmení?
- Drtivá většina švédských příjmení – na rozdíl od českých – jsou složeniny, viz také příloha 8.2. Jak si to studentka vysvětluje?
- Řada českých příjmení je německého původu, což nelze říci o švédských příjmeních, ačkoliv vliv němčiny na švédštinu byl nezanedbatelný. Čím si to autorka vysvětluje?
- Čím si autorka vysvětluje výrazně větší vliv dánských příjmení než norských příjmení, ačkoliv Švédsko s Norskem jsou přímí sousedé (a navíc mají mezi sebou extrémně dlouhou hranici)? Jaký je pak vliv slovenských, resp. polských příjmení na česká příjmení?
- Jaké tendence ve vývoji českých a švédských příjmení studentka očekává?
- Odkud pochází název kapitoly 5.4 „To je nákej Švejda, ten se nebojí ani čerta“?

Hodnocení:

Tato práce je v českých skandinavistických kruzích zcela ojedinělá. Svým záběrem však poučí i zájemce o jiné obory i širokou veřejnost, protože erudovaně, a současně i čtivě pojednává o jevech, se kterými se lidé setkávají v každodenním životě. Navíc je i procházkou po českých a švédských dějinách.

Práce je přehledná, logicky vystavěná a dokládá schopnost autorky orientovat se v sekundární literatuře a adekvátně ji využít v praxi. Autorka píše bezchybnou češtinou bez stylistických či jiných jazykových nedostatků.

Práce splňuje požadavky kladené na diplomovou práci, a proto ji s radostí doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.

V Praze 31. 8. 2015

PhDr. Petra Štajnerová, Ph.D.

FF UK, ÚGS, odd. skandinavistiky